

مجازاتی سنگین برای توهین

شاید به جرات بتوان توهین را در زمره اعمالی دانست که بیشتر از هر عمل ممنوعه‌ای در زندگی روزمره مان اتفاق می‌افتد. گاهی مورد توهین و اهانت دیگری قرار می‌گیریم و گاهی خود به دیگری توهین می‌کنیم.

شاید به جرات بتوان توهین را در زمره اعمالی دانست که بیشتر از هر عمل ممنوعه‌ای در زندگی روزمره مان اتفاق می‌افتد. گاهی مورد توهین و اهانت دیگری قرار می‌گیریم و گاهی خود به دیگری توهین می‌کنیم.

براساس گزارش میزان، عملی که بدون اطلاع از آثار و عوارض آن اتفاق می‌افتد، این درحالی است که پیگیری و مطالبه آثار ناشی از این عمل هیچ‌گاه به اندازه شیوع و انجام آن نبوده است، چه این‌ها که اگر بنا به مطالبه و پیگیری آثار آن می‌شد، بود غالب شکایات مطرح شده در دادگستری به پیگیری همین عنوان مجرمانه اختصاص می‌یافت، کما این‌ها که در حال حاضر بسیاری از پرونده‌های مطروح در دادگستری ناشی از جرایم مرتبط با هتک حیثیت و آبروی اشخاص است.

عملی را که بسیار ساده از کنار آن می‌گذریم توسط قانونگذار جرم‌انگاری شده است بنابراین یک بار دیگر مقنن حمایت خود را از افراد و نیز جامعه نشان داده است و همان‌طور که اموال و جان اشخاص مورد حمایت و اقتدار وی قرار گرفته‌اند، آبرو، شخصیت، آزادی و آسایش افراد نیز در نظر قانونگذار محترم و مورد حمایت هستند و هرگونه تعرض بدان‌ها را جرم و قابل مجازات دانسته است.

از همین روی قانونگذار افراد را از هتک حرمت و تعرض به حیثیت و آبروی یکدیگر منع کرده و برای حفظ حقوق اساسی افراد و سایر ارزش‌های مشابه آن، مجازات‌هایی را برای توهین در نظر گرفته است، اما نکته‌ای که دوباره قابل ذکر بوده این است که از نظر قانونگذار قبح توهین به حدی بوده است که در برخی مصادیقش مجازات‌های سنگینی را برای مرتکب در نظر گرفته است. برای روشن شدن موضوع، تمامی مصادیق توهین از منظر قانونگذار را اختصار بیان خواهیم کرد.

توهین به افراد

مطابق ماده 608 از کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی تعزیرات، توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک چنانچه موجب حد قذف نباشد، به مجازات شلاق تا 74 ضربه یا 50 هزار ریال تا یک میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود.

در ادامه به بیان نکاتی در این زمینه می‌پردازیم:

1- توهین مذکور در این ماده، توهین ساده محسوب می‌شود.

2- مقصود از واژه افراد در صدر ماده صرفاً اشخاص حقیقی (افراد عادی) می‌باشد و اشخاص حقوقی و ادارت و سازمان‌ها را شامل نمی‌شود، زیرا همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، توهین جرمی است که روی حیثیت و شخصیت افراد واقع می‌شود همانند جرم افترا، این درحالی است که اشخاص حقوقی دارای شخصیت به این معنا نیست.

3- قانونگذار توهین به افراد را از طریق فحاشی و استعمال الفاظ رکیک ممکن دانسته، این درحالی است که از نظر مقررات کیفری اهانت و توهین عبارت است از به کار بردن الفاظی که صریح یا ظاهر باشد و یا ارتکاب اعمال و انجام حرکاتی که با لحاظ عرفیات جامعه و با در نظر گرفتن شرایط زمانی و مکانی و موقعیت اشخاص موجب تحقیر آنان شود. بنابراین توهین صرفاً به لفظ واقع نمی‌شود و حتی می‌تواند به وسیله رفتار و نوشتن یا تصویر نیز واقع شود.

4- جرم مذکور در این ماده جرمی قابل گذشت محسوب می‌شود، بنابراین با شکایت شاکی است که قانون

شروع به تعقیب می‌کند و از همین روی با گذشت وی تعقیب موقوف خواهد شد، اما باید بیان داشت که برای تحقق جرم توهین حضور شخصی که به او توهین شده است، ضروری نخواهد بود، بنابراین توهین ممکن است غیابی هم صورت گیرد.

5- مجازات فردی که مرتکب توهین ساده می‌شود، به دلالت ماده 608 قانون مجازات شلاق تا 74 ضربه یا جزای نقدی از 50 هزار ریال تا یک میلیون ریال می‌باشد. بنابراین قاضی اختیار به اعمال مجازات شلاق یا جزای نقدی خواهد داشت.

6- مجازات مقرر در فوق درحالی است که گاهی توهین صورت گرفته در قالب آن ماده، قابل اعمال مجازات نمی‌باشد، به عبارتی دیگر گاهی تعرض به حیثیت افراد از طریق توهین موجب اعمال مجازات حدی خواهد شد.

ضمیمه تیش جام جم